Bertrand Russell college
openbare school voor havo en atheneum

SCHOOLVEILIGHEIDSPLAN

Een geweldige schooltijd!

Persoonlijk Stimulerend Wereldwijs

Bertrand Russell college
openbare school voor havo en atheneum

Bertrand Russell college | 01-12-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
Visie & waarden 4
Visie en waarden 4
Visie op sociale veiligheid 4
Kernwaarden 5
Burgerschapsopdracht 6
Afspraken en regels 7
Schoolbrede afspraken met betrekking tot veiligheid 7
Toezicht op veiligheid in en rond de school 10
Afspraken en regels in de klas 11
Inzicht 12
Veiligheidsrisico's en incidenten 12
Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) 12
Incidentenregistratie 12
Monitoring 13
Veiligheidsmonitor 13
Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen 13
Voorwaarden scheppen 14
Organisatie 14
Taken beleggen 14
Fysieke ruimte 17
Maatregelen 17
Samenwerken 17
Samenwerken met leerlingen 17
Samenwerken met ouders 17
Samenwerken met partners 18
Pedagogisch handelen 19
Pedagogisch vakmanschap 19
Afspraken in het team over het pedagogisch handelen 20
Afstemming van de pedagogische taak met ouders 21
Preventie 22
Leerlingen 22
Medewerkers 22
Signaleren 23

Inleiding

Met dit veiligheidsplan richten we ons op de wettelijke verplichtingen aangevuld met intern beleid. De bedoeling van het plan is dat we voor iedereen inzichtelijk maken wat wij doen op het gebied van veiligheid. Naast het inzichtelijk maken willen we dat het plan helpt bij het snel vinden van de juiste ondersteuning als dit nodig is. Het plan bevat daarom links naar andere documenten, protocollen en informatie.

Met de arbowet en de zorgplicht veiligheid op school hebben wij de plicht om te zorg voor de veiligheid op school voor leerlingen en medewerkers. Het doel van deze wetten is het vergroten van de fysieke, sociale en psychische veiligheid en het zorgen voor een gezonde werk- en leeromgeving.

In deze wetten staat dat scholen:

1. Een sociaal veiligheidsbeleid uitvoeren waarbij school minimaal maatregelen treft die gericht zijn op de preventie en het afhandelen van incidenten.
2. Taken beleggen binnen de onderwijsinstelling. Dit betekent dat er een aanspreekpunt pesten moet zijn, waar leerlingen en ouders terecht kunnen indien nodig. Ook moet iemand het pestbeleid coördineren.
3. De beleving van veiligheid en het welzijn van leerlingen jaarlijks moeten meten. De bedoeling is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.
4. Een veilige en gezonde werkomgeving bieden voor medewerkers en leerlingen.
5. Regelmatig een risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E) uitvoeren inclusief fysieke risico's zoals brandveiligheid, inrichting van lokalen, vluchtroutes en omgang met gevaarlijke stoffen.

De Onderwijsinspectie ziet toe op de naleving van bovenstaande punten.

Binnen stichting OVO Zaanstad zijn diverse protocollen vastgesteld voor de gehele stichting. Deze vormen onderdeel van dit veiligheidsplan en waar van toepassing wordt naar de betreffende protocollen verwezen.

Op korte termijn zal er ook vanuit het convenant in de Zaanstreek een digitale omgeving komen met aanvullende informatie over veiligheid en verwijzingen. Het is met de huidige ontwikkelingen van belang dat we als school goed geïnformeerd blijven over actuele veiligheidsvraagstukken. Dit plan zullen we frequent blijven actualiseren en publiceren op onze website.

Dit veiligheidsplan is per 16 maart 2026 vastgesteld met instemming van de medezeggenschapsraad voor de komende drie jaren. Dit betekent van 16 maart 2026 tot en met 15 maart 2029. De planning is dat er vanaf augustus 2029 onderwijs gegeven wordt in een nieuw schoolgebouw. Voorafgaand hieraan wordt dit plan geëvalueerd en aangepast op de nieuwe situatie.

Voor dit plan hebben we gebruik gemaakt van de website van school & veiligheid.

Visie & waarden

Visie en waarden

Visie op sociale veiligheid

Het Bertrand Russell college is als onderdeel van stichting OVO Zaanstad een openbare school waar we onderwijs verzorgen op het niveau van havo en atheneum. Binnen onze school werken we aan schoolveiligheid. Wij streven naar een fysiek veilige school en een sociale en digitale omgeving waarin respect, vertrouwen en welzijn centraal staan. We willen een veilig schoolklimaat creëren en behouden, waarbij leerlingen een geweldige schooltijd ervaren en medewerkers met passie inhoudelijk sterk onderwijs verzorgen en leerlingen optimaal begeleiden.

Het uitgangspunt is dat leerlingen op school tot leren kunnen komen als ze zich emotioneel, fysiek en digitaal veilig voelen tijdens lessen, pauzes en andere door school georganiseerde activiteiten. Dit doen we onder andere door het geven van onderwijs dat aansluit bij de ontwikkeling van leerlingen. We leren en stimuleren leerlingen hierbij om de juiste keuzes te maken. Dit draagt bij aan de veiligheid en het welzijn van leerlingen en medewerkers op onze school. Ons onderwijsprogramma is naast de cognitieve ontwikkeling erop gericht dat leerlingen zich tijdens hun schoolloopbaan sociaal sterk ontwikkelen en ervaringen opdoen als wereldburger, waardoor elke leerling optimaal is voorbereid op de toekomst.

Onze missie is dan ook het bieden van een veilige inclusieve en positieve leeromgeving. Dit houdt in dat we preventief te werk gaan en een positieve en open cultuur bevorderen. We treden actief op tegen pesten, uitsluiting, discriminatie, geweld en andere vormen van grensoverschrijdend gedrag.

De veiligheid op school is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. We nemen de verantwoordelijkheid om risico’s voor de veiligheid en gezondheid zo veel mogelijk te beperken. Door samen preventief te werken, goed te signaleren en registreren, adequaat te handelen, te blijven monitoren en evalueren krijgen we steeds meer grip op onze veiligheid op school. De bestaande protocollen ondersteunen dit en waar nodig passen we deze aan of voegen we nieuwe protocollen toe in de komende periode.

Kernwaarden

Het Bertrand Russell college werkt vanuit de drie kernwaarden voor openbaar onderwijs als onderdeel van stichting OVO Zaanstad.

Gelijkwaardigheid

Iedereen is welkom. Hoeveel we ook van elkaar verschillen, iedereen heeft recht op een gelijke behandeling, een gelijke stem en gelijke kansen. Iedereen is evenveel waard.

Vrijheid

Iedereen kan zichzelf zijn en de eigen stem laten horen. We leren zelfstandig en kritisch denken. We nemen verantwoordelijkheid en houden rekening met de vrijheid van de ander.

Ontmoeting

We leren van verschillen. We zijn nieuwsgierig naar het verhaal van de ander. We dragen zorg voor elkaar en voor onze omgeving. Op school ontmoet je de hele wereld.

Binnen onze school besteden wij specifiek aandacht aan de kernwaarden die passen bij onze doelgroep, medewerkers en ambities.

Persoonlijk

Elke leerling is uniek en heeft eigen talenten en ontwikkelpunten. Daarom zijn we in ons onderwijs persoonlijk betrokken bij elke leerling. Ook onder de medewerkers kennen we een grote onderlinge betrokkenheid. Dit zorgt voor een veilige leer- en werkomgeving waarbinnen leerlingen en medewerkers voor elkaar goed benaderbaar zijn, wat goed is voor het leerproces en het veiligheidsgevoel. We zien leerlingen en elkaar!

Stimulerend

We zetten ons in voor stimulerende lessen met actuele kennis en ruimte om te oefenen met 21-eeuwse vaardigheden. We stimuleren leerlingen om verbanden te leggen met andere vakken en de wereld om ons heen. Leerlingen krijgen daarbinnen volop keuzes aangeboden om zo eigenaar te worden van hun eigen ontwikkeling. Zo creëren we de ideale opstap naar hbo's en universiteiten. We halen eruit wat erin zit!

Wereldwijs

Onze school is van de samenleving. Die samenleving is zowel lokaal als internationaal. De wereld is voor iedereen steeds toegankelijker en heeft steeds meer invloed op het dagelijks leven van onze leerlingen. Wij zetten in op levensechte ervaringen, dichtbij en ver weg, waarbij leerlingen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de samenleving en kritisch leren denken. We leren door te doen!

Wij geven deze kernwaarden actief vorm. Daarbij leggen we nadrukkelijk de relatie met ons pedagogisch handelen, burgerschapsontwikkeling en de manier waarop we samenwerken met iedereen in en om onze school.

Burgerschapsopdracht

De wereld is groter dan je eigen omgeving

We willen onze leerlingen voorbereiden op de samenleving als mondige en geëmancipeerde burgers. Alleen en samen met anderen verantwoordelijkheid te willen en durven nemen als burger. Respectvol omgaan met anderen en de omgeving is daarbij vanzelfsprekend en zorgt voor een veilige leeromgeving. De democratische samenleving waarin onze leerlingen en medewerkers functioneren is divers. Er is niet alleen veel ruimte voor verschil, er bestaan ook veel verschillende denkwijzen, opvattingen en culturen naast elkaar.

Een veilige school is de basis voor leren en ontwikkelen. In een klimaat van wederzijds respect kunnen leerlingen oefenen met democratische waarden, verantwoordelijkheid nemen en omgaan met verschillen. Zo bouwen we aan een stevige basis voor onze burgerschapsopdracht.

Onze visie op burgerschapsonderwijs is gekoppeld aan onze kernwaarden en wordt hieronder nader toegelicht:

Wereldwijs

In een veilige omgeving leren leerlingen maatschappelijke vraagstukken te begrijpen, niet alleen lokaal maar ook nationaal en internationaal. Sociale veiligheid geeft leerlingen het vertrouwen om deel te nemen aan gesprekken over diversiteit, identiteit, solidariteit en duurzaamheid.

Voorleven

Medewerkers dragen kernwaarden van democratie en rechtsstaat actief uit in lessen, omgangsvormen en schoolcultuur. Een duidelijke en consequente naleving van schoolregels en het anti-pestprotocol laat zien dat vrijheid altijd gepaard gaat met verantwoordelijkheid.

Meerdere perspectieven

Een veilige schoolcultuur biedt ruimte om uiteenlopende meningen te verkennen. Leerlingen leren dat er verschillende visies mogen bestaan en ontwikkelen de vaardigheden om respectvol met verschillen om te gaan.

Afspraken en regels

Schoolbrede afspraken met betrekking tot veiligheid

Het Bertrand Russell college vormt een mini-samenleving waarin de toenemende diversiteit aan opvattingen en achtergronden samenkomt. Wij vinden het belangrijk dat leerlingen leren om de wereld vanuit verschillende perspectieven te beschouwen. De school is daarvoor een belangrijke oefenplaats. Voor het oefenen hebben we onderstaande schoolbrede activiteiten en afspraken gemaakt om de veiligheid op school te behouden en te blijven verbeteren.

Preventieve basis:

- De gouden schoolregels die gelden tijdens de lessen hangen in alle lokalen ter ondersteuning van een positief inclusief schoolklimaat.
- Het handboek “mentoraat voor alle leerjaren” is ook gemaakt om de veiligheid op school te verbeteren op het gebied van preventie en vroegtijdige signalering door het bevorderen van positieve groepsvorming en de persoonlijke aandacht voor leerlingen.
- Preventieve programma’s voor leerlingen op het gebied van verslavingen en voorlichting hierover voor ouders.
- Versterken van de leerling participatie door Peer2Peer waardoor een sociaal veilige leeromgeving wordt bevorderd.
- Talentlessen om sociale vaardigheden te versterken door stimulerende lessen zoals debatteren en de schoolkrant, activiteiten van de GSA, theatervoorstellingen, open podium voor muzikaal talent en het rijke aanbod tijdens excursies en binnen- en buitenlandse reizen. Leerlingen ontmoeten hierbij leerlingen buiten de eigen klas.
- Er is een anti-pestprotocol en een coördinator die zorgt voor het beleid en een goede uitvoering van het protocol zodat er preventief en adequaat gehandeld wordt.
- In de integriteitscode en gedragscode gebruik internet en devices van OVO Zaanstad zijn richtlijnen over zorgvuldig, verstandig en rechtvaardig handelen in de dagelijkse praktijk en online opgenomen voor medewerkers. De gedragscode gebruik internet en devices geldt ook voor leerlingen. Bij het veilig omgaan met sociale media ondersteunen we leerlingen extra via ICT-lessen in de onderbouw.

Structuur en duidelijkheid:

- De rollen die medewerkers op school hebben in de begeleiding van leerlingen staan in het schoolondersteuningsprofiel.
- Leerjaarcoördinatie samen met de schoolleiding voor de dagelijkse vraagstukken, opvang en het nemen van maatregelen om te zorgen voor een zo veilig mogelijke leer- en werkomgeving.
- Alle medewerkers zijn in het bezit van een verklaring omtrent het gedrag (VOG).
- In het handboek schoolaanwezigheid staat wie welke rol heeft bij een bepaalde gebeurtenis of incident. Dit geeft houvast en sturing.

Signalering en monitoring:

- Scholing van medewerkers tijdens studiemomenten georganiseerd vanuit ondersteuning en begeleiding op o.a. het gebied van vroeg signalering, sociale veiligheid en de toenemende jeugdcriminaliteit.
- Receptie en concierge die toezicht houden op de ingang van onze gebouwen. Zij zorgen ook voor de registratie van bezoekers in onze gebouwen. De camera's aan de buitenkant van de gebouwen helpen bij het toezicht houden en werken preventief.
- In de kernteams casuïstiek bespreken en ontwikkelingen binnen onze school signaleren.

Ondersteuning en interventie:

- Bedrijfshulpverlening (BHV) is op school aanwezig. Er is beleid, medewerkers hebben diverse rollen, materiaal is aanwezig en er wordt jaarlijks geschoold, schoolbreed geoefend en geëvalueerd. Daarnaast zijn we bezig met het regelen van reanimatie training voor leerlingen.
- Jaarlijkse onverwachte kluisjescontroles, dit kan alle kluisjes betreffen of individuele kluisjes als daar aanleiding toe is. Er is hiervoor een protocol kluisjescontrole.

Externe samenwerking:

- Vanuit het convenant in de Zaanstreek "school en veiligheid" zijn er veiligheidsoverleggen met onze ketenpartners zoals de gemeente, politie, jongerenwerk en zorgpartners om risico's te signaleren, incidenten adequaat aan te pakken en criminele beïnvloeding te voorkomen.
- Samenwerking met de scholen in onze omgeving om elkaar te informeren en om af te stemmen ter voorkoming van incidenten.

Evaluatie en continuïteit:

- Jaarlijkse enquête onder leerlingen om de sociale veiligheid te monitoren en tweejaarlijks om de tevredenheid onder de medewerkers te monitoren. Naar aanleiding van de enquêtes kan beleid verbeterd worden.

Voor medewerkers is er intern OVO-beleid en zijn er OVO-protocollen ter verbetering van de veiligheid te vinden op intranet, zoals:

- Arbobeleid
- Fysieke veiligheidsbeleid
- Gedragscode gebruik internet en devices OVO Zaanstad
- Informatiebeveiligings- en privacybeleid
- Integriteitscode
- Klokkenluidersregeling
- Protocol meldpunt datalekken
- Reglement cameratoezicht
- Schoolveiligheidskaarten
- Sociale veiligheidsbeleid
- Verzuim- en re-integratiebeleid

Voor leerlingen, medewerkers en ouders zijn de documenten die aandacht besteden aan de veiligheid te vinden op de website, zoals:

- Aanwezigheidsbeleid
- Anti-pestprotocol
- Convenant “school en veiligheid”
- Flyer sociale media
- Handboek schoolaanwezigheid
- Informatie contactpersonen
- Klachtenregeling
- Klokkenluidersregeling
- Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling
- Mobielbeleid
- Privacybeleid
- Protocol constatering en vermoeden drugsgebruik
- Protocol kluisjescontrole
- Protocol medicijnverstrekking en medisch handelen
- Protocol signalen drughandel
- Protocol voor het gebruik van camera- en videobeelden
- Reglement bezwaar schorsing en verwijdering
- Reglement disciplinaire maatregelen t.a.v. leerlingen
- Schoolgids

Toezicht op veiligheid in en rond de school

De verharding van de samenleving dringt steeds meer door in de scholen. Het gevolg is dat er een toename is van incidenten op Zaanse scholen. We kunnen deze ontwikkeling niet alleen stoppen. Daarom is met de gemeente de aanpak School en Veiligheid ontwikkeld om gezamenlijk de problemen aan te pakken.

Op het Bertrand is een veiligheidscoördinator aangewezen. Deze veiligheidscoördinator coördineert alle activiteiten rondom veiligheid binnen onze school. Voor een veilig leer- en werkklimaat op en rond de school hebben we goed contact met onze leerlingen en ouders en met de partners die met jongeren werken buiten de school (in de wijk).

Op onze school maken wij voor de veiligheid gebruik van camera- en videobeelden. Omdat we het camerasysteem integer gebruiken en de privacy van leerlingen, medewerkers en bezoekers beschermen, is er het eerdergenoemde protocol streaming en gebruik van camera- en videobeelden vastgesteld.

Als een leerling zich schuldig maakt aan bijvoorbeeld vandalisme, diefstal, geweld, discriminatie of het gebruik van verboden middelen, dan:

- leggen wij het ongewenste gedrag vast;
- informeren wij de ouders;
- nemen wij disciplinaire maatregelen;
- maken wij afspraken over verdere begeleiding;
- en doen we aangifte bij de politie.

In Zaanstad wordt ingezet op het terugdringen van middelengebruik (verdovende middelen, vapen, gebruik van snus, andere geestverruimende middelen en energydrank) op scholen en in de directe omgeving van de schoolgebouwen. Het is belangrijk dat leerlingen gezond leven en met een fris hoofd leren op school. Samen met de GGD, Brijder, gemeente, Halt en politie pakken we het gebruik van (verdovende) middelen aan door:

- het geven van voorlichting over risico’s aan leerlingen en ouders;
- begeleiding van individuele leerlingen;
- minimaal één keer per schooljaar onaangekondigd de kluisjes van leerlingen te controleren op verboden middelen. In bijzondere gevallen kan, eventueel in samenwerking met de politie, het kluisje van individuele leerlingen geopend worden;
- gebruik door leerlingen te bespreken met ouders en hulpverlening;
- en van dealen melding of aangifte te doen bij de politie.

Zie ook het eerdergenoemde protocol constatering en vermoeden drugsgebruik en het protocol signalen drugshandel.

Afspraken en regels in de klas

Binnen het Bertrand hangt in elk lokaal een poster met daarop de gouden schoolregels. Deze schoolregels worden aan het begin van elk schooljaar door de mentor met de klas besproken en zijn het uitgangspunt tijdens het gehele schooljaar.

1. **We hebben respect voor elkaar, elkaars eigendommen en onze omgeving.** Dit bevordert een sfeer van veiligheid en vertrouwen, waarin leerlingen en medewerkers weten dat hun grenzen en eigendommen worden gerespecteerd.
2. **We laten de mobiel thuis of in de kluis.** Door rust en focus in de les ontstaat een veilige leeromgeving zonder digitale afleiding of risico op online pesten.
3. **We komen op tijd en goed voorbereid naar de les.** Duidelijkheid en voorspelbaarheid dragen bij aan orde en structuur, waardoor iedereen zich veilig en serieus genomen voelt.
4. **We zijn samen verantwoordelijk voor een goede sfeer.** Sociale veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Door elkaar positief te ondersteunen ontstaat een hechte en respectvolle schoolgemeenschap.
5. **We dragen allemaal bij aan een open communicatie, we lossen problemen op door erover te praten.** Dit voorkomt escalaties, bevordert vertrouwen en conflictbeheersing en geeft leerlingen en medewerkers het gevoel dat hun stem ertoe doet.
6. **We hebben altijd een leesboek in de tas.** Een leesboek zorgt ervoor dat er altijd een leeractiviteit kan plaatsvinden, dit zorgt voor extra ontwikkeling en rust.

Inzicht

Veiligheidsrisico’s en incidenten

Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)

Het Bertrand Russell college zet zich in om de risico’s voor veiligheid, gezondheid en psychosociale arbeidsbelasting zo veel mogelijk te voorkomen dan wel te beheersen.

Ten minste 1 x per 5 jaar zal een RI&E worden uitgevoerd. Daarnaast zullen jaarlijks veiligheidsinspectierondes worden uitgevoerd om te controleren of de basisveiligheidsaspecten in orde zijn.

De uitvoering van de RI&E zal plaatsvinden met behulp van de Arboscan-VO.

De Arboscan-VO is het branche erkende RI&E instrument voor het Voortgezet Onderwijs en hiermee wordt altijd voldaan aan de actuele arbowetgeving en de daaruit voortvloeiende arbonormen voor het voortgezet onderwijs zoals die zijn opgenomen in de Arbocatalogus-VO.

Jaarlijks zal de voortgang van het plan van aanpak intern besproken worden door de schoolleiding met de preventiemedewerker, die hierin een actieve rol heeft.

Incidentenregistratie

Het registeren van incidenten is geen doel op zich. Het is een instrument om het veiligheidsbeleid te evalueren en waar nodig bij te stellen. Tevens biedt het inzicht en data voor gesprekken met externe partners als het gaat om (sociale) veiligheid. Op basis van de incidentenregistratie kan data geanalyseerd worden, trends gesignaleerd worden en dit vertalen naar beleid, maatregelen en voorzieningen.

Een incidentenregistratiesysteem heeft pas zin als leerlingen en medewerkers incidenten ook daadwerkelijk melden. De incidentenregistratie vindt plaats via Arboscan/AMS (kader digital) en Magister. De registratie in Magister wordt gedaan door de betrokken medewerkers en de registratie in AMS door de schoolleiding.

Richtlijnen voor de registratie in Magister en de vereenvoudiging van rollen in Magister is een aandachtspunt. We willen komen tot een meer eenduidige en eenvoudige registratie.

In het AMS worden minimaal alle incidenten opgenomen waar aangifte voor gedaan moet worden of waar een schoolse consequentie aan vast zit (schorsing/verwijdering/TOP etc.). Voorbeelden zijn diefstal, vernieling, mishandeling, wapens/drugs, intimidatie en bedreiging.

In Magister vindt dossieropbouw plaats. Dit betekent dat we van medewerkers verwachten dat in Magister zorgwekkende signalen worden opgenomen die voor alle medewerkers relevant zijn om te weten. Tevens worden begeleiding en interventies hierin opgenomen.
Voor een duidelijke dossieropbouw kan in AMS opgenomen worden dat aanvullende informatie te vinden is in Magister en andersom. Voor alle registratie gelden de kaders van de wetgeving rondom privacy.

Monitoring

Veiligheidsmonitor

Jaarlijks vindt monitoring plaats via Vensters monitoringsysteem, gecoördineerd door de afdeling O&K (Onderwijs en kwaliteit) van stichting OVO Zaanstad.

Er wordt elk jaar een tevredenheidsonderzoek onder leerlingen en ouders afgenomen. Om de twee jaar worden er tevredenheidsonderzoeken onder medewerkers (OP, OOP en leidinggevenden) afgenomen.

Monitoren van veiligheid van kwetsbare leerlingen

Binnen het Bertrand worden signalen met betrekking tot de veiligheid van kwetsbare leerlingen gesignaleerd door de vakdocenten, mentoren, de medewerkers van ondersteuning en begeleiding, veiligheidscoördinatoren, interne contactpersonen en de anti-pestcoördinator. In de schoolgids is opgenomen wie deze personen zijn.

Desgewenst wordt een casus met betrekking tot veiligheid intern besproken met COB (Coördinator voor ondersteuning en begeleiding), SMW (schoolmaatschappelijk werk) of BPO (begeleider passend onderwijs) en extern met wijk- en jeugdagenten, schoolarts, leerplichtambtenaar en handhaving gemeente.

Voorwaarden scheppen

Organisatie

Taken beleggen

Het Bertrand Russell college heeft verschillende functionarissen aangesteld. Hiermee wordt voldaan aan de CAO, de arbowet en de zorgplicht veiligheid op school.

Hieronder een overzicht van medewerkers die bij ons op school werken en kort hoe zij bijdragen aan de veiligheid op school.

- De vakdocenten hebben een belangrijke rol in het dagelijks waarborgen van veiligheid binnen onze school. Zij staan het dichtst bij de leerlingen in de klas en zijn daarmee cruciaal voor zowel de sociale als de fysieke veiligheid. Docenten signaleren en melden gedrag en incidenten, handhaven de gouden schoolregels, creëren een veilig leerklimaat en zorgen tijdens (praktijk)lessen voor fysieke veiligheid tijdens de les voor leerlingen. Docenten werken dagelijks aan het signaleren en de preventie van onveilige situaties.
- De mentor speelt een sleutelrol in het waarborgen van veiligheid, omdat deze het eerste aanspreekpunt is voor leerlingen en ouders. De mentor signaleert problemen zoals pesten, grensoverschrijdend gedrag of sociaal-emotionele zorgen en bespreekt deze tijdig met de leerling, ouders en medewerkers. Ook begeleidt de mentor het leerklimaat door een veilige, respectvolle en positieve inclusieve groepssfeer in de klas te stimuleren, werkt samen met leerjaarcoördinatoren en afdelingsleiders om incidenten of zorgen structureel aan te pakken en stimuleert preventie door thema's rond sociale veiligheid bespreekbaar te maken tijdens mentorlessen.
- De medewerkers van ondersteuning en begeleiding hebben ook een rol in het waarborgen van veiligheid, omdat zij zich richten op leerlingen die extra ondersteuning of begeleiding nodig hebben. Hun werk versterkt zowel de sociale veiligheid als de fysieke veiligheid binnen de school. Dit wordt gedaan door o.a. individuele begeleiding, trainingen, signaleren van problemen en door samen te werken met mentoren en leerjaarcoödinatoren en externe zorgpartners.
- De pedagogisch conciërge vervult naast praktische en logistieke taken, een pedagogische en sociale functie richting leerlingen. Dit betreft de zichtbare aanwezigheid en toezicht in het gebouw (entree, gangen, schoolplein, fietsenstalling, tussenliggende straat), signaleren van gedrag en ondersteunen bij conflicten.
- De verzuimcoördinator heeft ook een rol in het kader van veiligheid, omdat verzuim vaak een signaal kan zijn van onderliggende problemen bij leerlingen die de sociale of fysieke veiligheid raken. De coördinator monitort, signaleert en rapporteert vroegtijdig

zodat dit preventief werkt, heeft contact met leerlingen en ouders over het verzuim en werkt intern en extern eenduidig met veel medewerkers samen

- De receptionist is vaak het eerste aanspreekpunt voor bezoekers, ouders en leerlingen en doet daarmee de toegangscontrole. De receptionist creëert een vriendelijke maar duidelijke ontvangstcultuur, waarin iedereen zich welkom voelt maar ook weet dat er toezicht en regels zijn. Ook kan de receptionist bij calamiteiten of veiligheidsincidenten direct hulpdiensten bellen, protocollen activeren en de schoolleiding informeren. Deze situatie is van toepassing in het bovenbouwgebouw. In het onderbouwgebouw wordt dit opgepakt door de concierge. We groeien naar een nieuw schoolgebouw waarin een receptionist zichtbaar is voor iedereen die binnenkomt.
- De technisch onderwijsassistenten hebben een belangrijke rol in het waarborgen van fysieke veiligheid en het ondersteunen van docenten en leerlingen in de praktijklokalen, vooral bij vakken als natuurkunde, scheikunde, STEAM en biologie.
- De preventiemedewerker op school is de contactpersoon en het aanspreekpunt voor medewerkers als het gaat om arbozaken, fysieke en sociale veiligheid en de coördinatie beleid pesten.
- De privacy medewerker is de intern deskundige op het gebied van de verwerking van persoonsgegevens en ondersteunt dat er op een veilige manier gewerkt wordt met de persoonsgegevens van iedereen op het Bertrand.
- De anti-pestcoördinator is aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en medewerkers bij signalen van pesten en zorgt voor een goede begeleiding en afhandeling plus dat afspraken en protocollen worden nageleefd. Verder ondersteunt de anti-pestcoördinator docenten en mentoren bij het voorkomen, signaleren en aanpakken van pestgedrag, stimuleert bewustwording en preventie. Tevens zorgt de anti-pestcoördinator voor rapportages en evaluatie van incidenten en maatregelen, zodat het beleid actueel en effectief blijft.
- De veiligheidscoördinator vervult de spilfunctie tussen school, gemeente, politie en andere partners en is verantwoordelijk voor het coördineren van het veiligheidsbeleid binnen onze school, het onderhouden van korte lijnen met externe partners, het signaleren en registreren van incidenten en zorgt dat afspraken uit het convenant “school en veiligheid” worden toegepast.
- De leerjaarcoördinator stuurt de leerlingenbegeleiding aan binnen een deel van de school. Zij organiseren, coördineren en voeren een gedeelte van de leerlingbegeleiding uit in afstemming met mentoren, zitten overleggen voor en stemmen af met de schoolleiding
- De interne contactpersoon ondersteunt leerlingen, ouders en medewerkers bij klachten of zorgen over veiligheid, zoals (seksuele) intimidatie, agressie, geweld, discriminatie of pesten. Er wordt een luisterend oor geboden, mogelijke oplossingen besproken en er kan doorverwezen worden naar een externe vertrouwenspersoon of klachtencommissie.
- De externe vertrouwenspersoon is iemand buiten onze school die onafhankelijk en onpartijdig ondersteuning biedt aan leerlingen, ouders en medewerkers bij klachten of zorgen over veiligheid en integriteit.

- De afdelingsleider heeft een centrale rol in het waarborgen van veiligheid binnen onze school. Naast de onderwijskundige en organisatorische verantwoordelijkheid voor een afdeling, draagt de afdelingsleider actief bij aan het veiligheidsbeleid en de uitvoering daarvan.
- De rector draagt de eindverantwoordelijkheid voor het totale veiligheidsbeleid binnen onze school. Dat betekent dat naast het toezien op de kwaliteit van het onderwijs de rector een veilige leer- en werkomgeving creëert en handhaaft voor leerlingen, medewerkers en bezoekers.

Naast alle medewerkers hebben leerlingen en ouders ook een actieve en gedeelde verantwoordelijkheid in het waarborgen van de veiligheid op onze school.

De leerlingen volgen de regels en leveren een bijdrage aan een veilig, respectvol en positief schoolklimaat. We verwachten dat leerlingen respectvol gedrag tonen, ook signaleren en melden, actief meedoen aan preventie, verantwoordelijk met het gebouw en materialen omgaan en meedenken in het verbeteren van de veiligheid op school.

Ouders hebben een ondersteunende en samenwerkende rol. De betrokkenheid van ouders bij onze school versterkt het veiligheidsbeleid en zorgt dat afspraken ook buiten de school gedragen worden. We verwachten dat ouders op een positieve en respectvolle manier over school communiceren en met onze school samenwerken door te signaleren en ons te informeren als dat nodig is en door gemaakte afspraken op school met leerlingen te ondersteunen.

Fysieke ruimte

Maatregelen

Elke medewerker op school heeft vanuit de eigen functie zowel binnen als buiten de lessen een toezichthoudende taak. Tijdens pauzes vindt toezicht plaats door medewerkers in surveillanceroosters. Risicovolle plekken zijn binnen de school in kaart gebracht en naast visueel toezicht vindt cameratoezicht plaats.

Signalen over fysiek onveilige plekken kunnen door leerlingen en medewerkers worden gemeld bij de conciërge die vervolgens zorgt voor een melding via TopDesk. Je kan hierbij denken aan defecte sloten of verlichting.

Samenwerken

Samenwerken met leerlingen

Op het Bertrand Russell college is een leerlingenraad actief is. De leerlingenraad behartigt de belangen van alle leerlingen en zorgt ervoor dat elke twee jaar het leerlingenstatuut geëvalueerd en geactualiseerd wordt. De leerlingenraad houdt zich bezig met alle zaken die de leerlingen aangaan en doet voorstellen aan de schoolleiding. De leerlingenraad bestaat uit gekozen vertegenwoordigers namens de leerlingen en komt regelmatig bijeen. Ook zijn er leerlingen die deelnemen aan de medezeggenschapsraad (MR) waarin zij mee denken en praten over beleid op school en zij hebben advies- en instemmingsrecht in de MR.

Samenwerken met ouders

Onze school heeft een ouderraad. In de ouderraad zijn ouders van leerlingen vertegenwoordigd. In de ouderraad krijgen ouders de kans te overleggen met elkaar en met medewerkers.

Naast de ouderraad kunnen ouders actief deelnemen in onze medezeggenschapsraad (MR) nadat ze gekozen zijn. De MR praat en denkt mee met de school en ouders hebben advies- en instemmingsrecht waar het nodig is.

Verder zijn er klankbordgroepen voor ouders met de schoolleiding over de ervaringen die ouders hebben, onderwijsvernieuwingen en toekomstige ontwikkelingen.

Samenwerken met partners

Binnen de gemeente Zaanstad werken we samen aan het onderwerp veiligheid met als belangrijkste doel het verstevigen van de ketenpartners in en om school te behoeven van de (sociale) veiligheid). Concreet betekent dit dat er een kernteam is samengesteld dat eens in de 6 weken bijeenkomt om te leren van casuïstiek, trends onder jongeren te delen en te zorgen dat iedere partij vanuit de eigen positie bijdraagt aan de veiligheid op school, op straat, thuis en online.

Het convenant “school en veiligheid” is hiervoor de onderliggende basis.

Een greep uit onze ketenpartners zijn:

- Leerplichtambtenaar
- Gemeente Zaanstad (afdeling Veiligheid, Jeugd en Onderwijs)
- Jongerenwerkers
- Jeugdteam / Sociaal Wijkteam
- Schoolmaatschappelijk Werk (SMD)
- GGD (schoolarts, jeugdverpleegkundige)
- GGZ-instellingen
- Veilig Thuis
- Brijder Jeugd Zaandam
- Bedrijfsarts / Arbodienst
- Halt
- Politie (wijkagent en jeugdagent)
- BOA’s (Buitengewoon Opsporingsambtenaren)
- Brandweer

Pedagogisch handelen

Pedagogisch vakmanschap

Een veilig schoolklimaat begint bij de pedagogische kwaliteit van onze medewerkers. Binnen onze school hanteren we het OSLO-observatieformat van stichting OVO Zaanstad als leidraad voor professioneel handelen tijdens de les. Pedagogisch vakmanschap is daarbij niet alleen een individuele verantwoordelijkheid, maar een collectieve norm die bijdraagt aan veiligheid in de klas.

6 - Pedagogisch handelen	6.1 De leraar toont positieve, persoonlijke aandacht.
	6.2 De leraar bevordert dat leerlingen respectvol met elkaar omgaan.
	6.3 De leraar behandelt alle leerlingen gelijkwaardig.
	6.4 De leraar zorgt voor een klimaat waarin goed gewerkt kan worden.
	6.5 De leraar heeft positieve verwachtingen van de leerlingen.
	6.6 De leraar stelt realistische eisen aan de inzet en prestaties van leerlingen.

Wij verwachten van elke docent dat er positieve persoonlijke aandacht wordt gegeven aan leerlingen door de leerling te zien en te erkennen als individu. Door oprechte interesse en betrokkenheid ontstaat een basis van vertrouwen en veiligheid. De docent zorgt tijdens de les ook voor de bevordering van respectvol gedrag door actief leerlingen te stimuleren om respectvol met elkaar om te gaan. Dit gebeurt door het stellen van duidelijke regels en normen, het benoemen van gewenst gedrag en het interveniëren bij grensoverschrijdingen. Daarbij behandelt de docent alle leerlingen gelijkwaardig door consequent en rechtvaardig te handelen, ongeacht achtergrond, niveau of gedrag. Gelijkwaardigheid betekent dat iedere leerling dezelfde kansen krijgt om te leren en zich te ontwikkelen. In de klas zorgt de docent voor een klimaat waarin goed gewerkt kan worden door een ordelijke, voorspelbare en stimulerende leeromgeving te creëren. Dit omvat heldere routines, duidelijke verwachtingen en een positieve groepsdynamiek. De docent heeft positieve verwachtingen van leerlingen, gelooft in het leervermogen van elke leerling en spreekt dit uit. Door hoge, maar haalbare verwachtingen worden leerlingen uitgedaagd om zich in te zetten en te groeien. De docent stemt doelen en inspanning af op het niveau en de mogelijkheden van de leerling. Er is ruimte voor differentiatie, zonder concessies te doen aan ambitie en kwaliteit.

Deze zes gedragsindicatoren vormen samen het kompas voor pedagogisch handelen binnen onze school. Ze worden zichtbaar gemaakt tijdens lesobservaties, teamgesprekken en professionele ontwikkeling. Door hierop te reflecteren en elkaar aan te spreken, bouwen we samen aan een veilige, lerende gemeenschap. Docenten voeren dit gesprek onderling en het is een onderdeel binnen de gesprekkencyclus.

Team

Afspraken in het team over het pedagogisch handelen

Een veilig en stimulerend schoolklimaat vraagt om gezamenlijke verantwoordelijkheid. Naast individuele pedagogische kwaliteit zijn er afspraken over ons handelen. Deze afspraken zorgen voor consistentie, voorspelbaarheid en een gedeelde norm, zodat leerlingen ervaren dat medewerkers dezelfde waarden uitdragen.

1. Consistentie in regels en routines

- Wij hanteren de gouden schoolregels.
- Docenten stemmen hun aanpak af zodat leerlingen overal dezelfde verwachtingen ervaren.
- Bij grensoverschrijdend gedrag handelen we volgens afgesproken stappen en protocollen.

2. Gezamenlijke norm

- Wij hanteren de zes gedragsindicatoren van pedagogisch vakmanschap als gemeenschappelijk kompas.
- Iedere docent committeert zich aan deze norm en spreekt medewerkers hierop aan.

3. Collegiale observatie en feedback

- Collegiale lesobservaties volgens het OSLO-format worden ingezet.
- Feedback wordt gegeven vanuit respect en gericht op groei.
- Reflectie op pedagogisch handelen is onderdeel van de gesprekkencyclus.

Ouders

Afstemming van de pedagogische taak met ouders

Pedagogisch partnerschap houdt in dat wij en ouders samenwerken op het gebied van opvoeding, ook in het voortgezet onderwijs. De verantwoordelijkheid van ouders voor de opvoeding stopt niet bij de schooldeuren en de school deelt die verantwoordelijkheid tot op zekere hoogte. Wij erkennen dat binnen een partnerschap het belangrijk is dat de partners gelijkwaardig zijn, maar dit betekent voor ons niet dat ze gelijk zijn. Ouders en onze medewerkers hebben andere verantwoordelijkheden. Daarom vinden wij het belangrijk om te werken aan wederzijds vertrouwen binnen de driehoek school, leerling en ouders. Ouders mogen van ons verwachten dat we werken aan een veilig schoolklimaat en regels opstellen die daarbij passen. Regels die ook gelden voor ouders.

We zien in toenemende mate de invloed van de straatcultuur op school en de onlinewereld die hier doorheen loopt. Dit vraagt soms om een intensieve samenwerking tussen school en ouders en vraagt ook dat we samen moeten begrenzen. Elke situatie is uniek en vraagt maatwerk. Waarbij het is belangrijk om duidelijk te maken waar de verantwoordelijkheid van de school ligt en wat we kunnen bieden, en wanneer dit niet meer mogelijk is. In sommige gevallen betekent dit dat de huidige school niet de beste plek is voor de betreffende leerling.

Als ouders niet meewerken in situaties waarbij het gedrag van leerlingen de (sociale) veiligheid op school in gevaar brengt, zullen we dit niet accepteren. We zullen actief begrenzen en maatregelen nemen om de veiligheid van alle leerlingen en medewerkers te waarborgen. Als het nodig is dat ouders ondersteund worden (bijv. vanwege onmacht) is het belangrijk dat dit gebeurt. Dit ligt voornamelijk bij externe partijen. Verder kunnen wij er als school voor kiezen om een gebiedsverbod op te leggen aan ouders als dit in het kader van de veiligheid op school nodig is. Medewerkers worden geïnformeerd als dit aan de orde is.

Preventie

Leerlingen

Zoals eerder in dit plan aangegeven werken we preventief aan de (sociale) veiligheid bij ons op school. Dit doen verschillende functionarissen vanuit de eigen expertise. Daarnaast werken we met externe partners die ondersteunen op het gebied van preventie. Een doorlopende lijn gericht op preventie is in ontwikkeling waar het gaat om voorlichting voor leerlingen en ouders.

Medewerkers

Op school wordt met regelmaat het pedagogisch handelen, sociale veiligheid, het omgaan met grensoverschrijdend gedrag en de groepsdynamiek besproken. Dit is onder andere tijdens de overleggen van de kernteams, conciërge, ondersteuning en begeleiding, leerlingbesprekingen en afdelingsvergaderingen. Op deze manier worden ervaringen en vraagstukken met elkaar besproken, kan er van elkaar geleerd worden en kunnen we gezamenlijk duidelijkheid creëren.

Binnen stichting OVO Zaanstad is er de OVO Academie. Hier worden scholingen en trainingen voor het medewerkers aangeboden. Er zijn verschillende trainingen die een (sociaal) veilige school kunnen versterken of die vaardigheden van individuele medewerkers vergroten. Als onze school een specifieke professionaliseringsbehoefte heeft wordt gekeken naar een passend aanbod vanuit de OVO Academie.

Signaleren

Signaleren

Elke dag zijn medewerkers alert op het signaleren van onveilige situaties op school en met gerichte scholing zorgen we dat actuele ontwikkelingen gedeeld worden. Binnen stichting OVO Zaanstad wordt gewerkt volgens het convenant 'school en veiligheid'. Hoe te handelen bij signalen van onveiligheid staat beschreven in verschillende protocollen. Deze protocollen inclusief aanvullende informatie komen voor de scholen beschikbaar in een digitale omgeving.